

vasильева-Гоголева Александра Васильевна- тыл, улэ ветерана, хоту
кеһеруллуу кыттыылааба
Сиэнэ Тарасова Ньургуйяана ахтынта

Мин эбэм Васильева-Гоголева Александра Васильевна 1925 сүллаахха Хадаар нэһилиэгэр тереебутэ. Абата Василий-Чомоох, Ийэтэ Евдокия Макарова сэниэ ыаллар этилэрэ. Кинилэр урукку теруттэрэ Васильев Гаврил-Бырдъака Хабырыыс олус баай эбитэ убы.

Эбэм бииргэ тереебут убыелэр, кини саамай улахан кыыс. Онтон балта Мотрена, быраата Василий.

Эбэм Александра Васильевна Хадаар алта кылаастаах оскуолатын уерэнэн бутэрбитэ. Кини уерэнэ сырыйттабына ийэтэ, абата кун сириттэн курэммиттэрэ. Оболор убыен кыра саастарыгар тулаайах хаалбыттара. Балтылаах, быраатын детдомна иитиллэ барбыттара. 1942 сүллаахха эбэм 13 саастаабар, Булун оройонугар Тумат нэһилиэгэр кеһуугэ барбыта. Манна кини мунхалаан, балык туубыур заводка улэлээбитэ. Итинник улэлээн Тумакка 24 сүл олорбута, уонна Гоголев Петр Петровичтын холбоспуттара. Олус иллээхтик олорон алта оболоммуттара: Люба, Феня, Вася, Володя, Света, Александр – дин оболоммуттара.

1969 сүллаахха Хоптобо нэһилиэгэр кеһен кэлбиттэрэ. Манна кэлэн эбэм детдомна иһит сууяаччынан улэбэ киирбитэ. Детдом эһиллиитигэр детсадка нянянан улэлии киирбитэ. Десадка улэлээн пенсияба тахсыбыта. Кэргэнэ Петр Петрович эрдэ елен дыиэтин – уотун бэйтэ керен оболорун саботобун атахтарыгар тууорбута.

1996 сүллаахха 71 сааыгар ыалдан кун сириттэн барбыта.

Бииргэ тереебут балта Мотрена Васильевна Гуляев Ефим дин Таатта уолугар кэргэн тахсан ус оболохтор.

Быраата Василий Чурапчы кыыбын Попова Ньорбина дин кыыбы кэргэн ылан биир оболоммуттара, хомойуух иин Василий эдэр сааыгар ыалдан елбутэ.

От ыйын 20 кунэ 2005 сүл
Дирин бенуелэгэ.

Ада дойдуну кошускын жарши бара түрдөсінде,
1942 шилтеге тоғсунның 6 күнчегер ССКПКК үннә Советскай ғави-
тиліство . Сибирь ағыстаңын жарши қалыңай Востокка базасы
бұтаанын салыннарын түрнан' үзілдік инициатива.

Ол тоғоруышта Государственнай қашмети биірдікту-
шар, коркунчегер күштікті.

Саха айрын бұз үзілдік түрнубатада, шағындықтардың
бара, орын үтпес күділжимнә, оңтүстік түрар көзіт эт.

Чуралын орбайондар күраан таңнары сатылаадан, ол-
бұрдук үрицүтә бистар молтөк түрткіттәдә. Чуралын жәт
орбайона ғолын дүе, атын нағызы орбайондарға бана-
мактика жиғт үзілжіт үзілдік

1942 шилтеге атандылған шының 11 күнчегер чуралын жәт
орбайонын қалкоғтарын жету базасы бұтаанындар
ниткіл ғолбутта. Инициатор ою-оғанынор, хырдағас-
шар дән арасын үзілдік эт.

Ити ошсолын, кемин жар соғушылышын үзілдік
шынын күштердеги чуралын орбайонун 41 қалоқун,
5318 кишинен 1850 жаңаайыстыбани төреобут-
жаскіттің төртүн ғуардарынан, аластарынан
жыбын, зұнын, бүшүн орбайоннанан базасы бұ-
таанындар көнөрбуттарға жу деңгелің аударуда төп-
торын зрилиштейттілік.

Жоңғыр түркестан сағалашында?

Орбайон 1939 синшақта 16964 киши нәтижелінелік,
1940 синшақта 38033 ишкі үннә 12158 шилтеги шоң-
1941. Ойткі 27693 шоң қалкоғтара, 5712 ишкі, салы
шоң ғалынналы бас бишиг бара. Орбайон 3687 ха-

түснүүтээ. Аниңа бүрчүкөзбүтээ. Бирдэх, хаар түснэгт
сиймээнийн түшүйж кийбүттээр. Күнчир, хончир
үйлбүттээр. Мөх дүүнгүүт кураал 1941 сийлаахаа бүс-
бута. Сир хубарнын хамтад, аниңа сүү-дойдрууну бү-
түүнчүүтүн бүрчүкөзбүтээ, күнч ишвэсүүтээр гана колутэт.
Орчүүн солилтадаа алдаас меканический номинации-
нан анишана утрын охижуулнуу төрүүтээ сатаабтада
да, түх жа табиисандаа өрөөнүүдүү хили-сүөбүү
аништаанана саудалашына. Ои эрээри, хотуудааннаар
голай да киндер байнаад аюлтож хийхэвтээлтээр
хийсгэсэндээлээр концепцийбүттээр.

Ои курдук ющиж нийшигшилтийн энэг сэхнэ-
дэгч наар дүүнгэлтийн корсубут хили аччайдаа сүүдээ.
Ои дэлхийн алдартайгаа дүүнжилгээр эншигжээж
ээж күн шийтгэж түгэргэвэлтээр, сорогдоюч эрши-
гийн кийн, төрөвүүт-чөскээтийн төрүүт бүрэгдэри-
гээр үхтэйшилтийрээ.

Хөнөөрчилгүү хийтийннаадаа, хөнөөрчүү наар дүүнч-
дэгч корсубут дэвсэндэй билүүдэстээрээ Васильева
Александра Васильевна. Жини 1927 сийлаах төрүүт.

1942 сийлаахаа цут-кураан илрүү болсан, балтасад
бүрдэгээн энэгээн чуулгуудар хонцгүй илан илрүү бар-
былтар. Оитан бийжин, 15 саастаад хийн, күнчур
бийчилжээр-үргүүкүүтээ бэлүүн өрөөнүүдүү хийнгээр
бийнк бүүддүүдэр чийнхээ нийтийнтар. Бэлтээн
жизлишишигээр ишле нараган, эрнэдээж бусан,
эрэй-цүнүү корсубтээр. Оиток хяннахи хэшигээ
чөргөнж иштэгтэрийн дэлх сүндрүүгээдээ чийнээ
курдук бүолан хаандиг.

Жасиева Александра Васильевна.
Ахтын сүрүк.

1942-жылдан дейн буласан, бинешини жээшиштэй,
жүйтэй, бүгүнчөө оржусоннаарындар өзүүк бүрдүнчөө чиглэл-
тэй иштээдэгтийн тара. Мич ~~бүрдүнч~~ үенчээ хас да кира
бүгүнчөө оржусончар барар буюулжүүт.

Бинешини бүгүнчөө оржусончн шаштаж иштээжин чөхөт
өтүүчүр, энэгээн ширин алгарас өтүүчүр шийжээ таас
бийрүүлж түнэрхитэй. Ои күн хистик хадр түслүүт.
Ошт-дот дүйн оюн чуда, арай биржээх галма-
хиннаар, бэрхинжэр хистанан симашара. Түргар-
турбат барын галтакининан бараах дүйн тут-
тан барьжилж. Сэрийн хилан баржакка газибсэл
кургасаас олоньгындар үенчээ санча амжилтарын
турган эндээ эзүү үеийнчилгээний багана түрүүран, үенчээ
кишгийн баржиттара. Охогод-дэхтамар тиа шүүдүн
холицай, дүйн эржиний галтакиний иккя агуулар
сийлүүлж. Итчиник хүчинчи-түүчинчи чижэж, олону-
дэхтамын тишиг скохтошиг бараах дүйн иккя
шонлуттара. Сайхи бинешин инициаторын фамилия, эн-
тэнеүчтары, митовецтары асуулттар эндээ хинжэр
иккя дүйн бараах дүйнэри тутлан сиорбуултара.
Сайхиний бинешин ичэвшийн ташаа дүйн оюн
холгох сүрүүтүүн хөрөн, сайханан сиорбуулжүүт. Кир-
дүүк, ишигийн пар, курдаан сайхи эндээ. Рүүчөөжиржийн
шундуулаан, күнжэртэй башктаан, ичнэгжийн
чүтүүнчийн хүчрээжийн, оршилаан, ичрэгжийн,
чургаттаан ажиглж. Ити хийнчүү хувьдай ирнээдээ

ЧЕРНОВАНИЯ АНДЫК БУЛАТЫН АКИМДЫК КИШИШИМ КАШИНИ
ДИЖ САНЫЛЫПТЫ.

БИШКЕККИ (ЧУРАЛЫ КОШООНДЫ ДОССУР) БАСЧУУ ДРОШКОЧУУ
САМАЙ ТҮРКІҮҮР ЛУЧАТ НАЖИШИГЭР БАР „КАШИН“
КОШООКЧА КОШБОБУТТАРА. „КАШИН“ КАШОУУРАБ-
ЛЕЧЕСТЕ КИТААЛ ФИН АРЫНАДА КИШ УЗРИГИНАДА
БАРА. СИРОХ ДОССУРДУМ САНО ПУНДАРЫЛЫПТАРЭ. ОНЫН
ОДУБУТТАРЫ ОРЧС ТОРДУК, БЕРГҮҮСКЕТАНДЫР УЧУУР ТУГАР
САЧАСТЫГЭР ДИЖ КИРДА АРЫНАДА ОМОХТОБУТТАРА.

БУ КҮРДҮХ ОЛУС ИСАРАЛАН, СҮТ-КУРДАЛ ДЫШЫН ЭМЭЧ-
КҮЗ ТУРДАБЫТ ДОСИ ~~ДОСИ~~ ТОРОСБУТ-ЧОСКЫЛЫТ
АЛАСТАРАЛЫР ТӨКНҮҮБҮТТАРЭ. МИН 1966С. ТОРОС-
БУТ ЧУРАЛЫМ ҮЙДҮҮКИМ НИРИНДА НАЖИШИГЭР ЭРШИЛД
КЕЛДИТИШ.»